

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2024-052 van:

de heer XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van het beklagde incident verblijvend op de afdeling De Dieze, onderdeel van GGzE, tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 22 november 2024 een klaagschrift, gedateerd op 22 november 2024, van de heer XXXX, hierna te noemen klager. Klager heeft zich laten bijstaan door mevrouw XXXX, patiëntenvertrouwenspersoon, hierna te noemen PVP.

De klachtencommissie ontving op 26 november 2024 een verweerschrift, met bijlagen, gedateerd op 26 november 2024, van de heer XXXX, verpleegkundig specialist GGZ, hierna te noemen verweerder.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 28 november 2024. Klager, PVP, verweerder en de leden van de klachtencommissie waren bij de mondelinge behandeling van de klacht aanwezig. Het psychiater-lid van de klachtencommissie en de mentor van klager, mevrouw XXXX, namen digitaal deel.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op:

- de beslissing van 8 oktober 2024 om aan klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van het toedienen van medicatie, te weten Aripiprazol.

Tevens verzoekt klager om een schadevergoeding.

3. De feiten

De Rechtbank Oost-Brabant heeft op 8 december 2023 een machtiging tot het verlenen van verplichte zorg verleend ten aanzien van klager. Deze machtiging vervalt op 8 december 2024.

Klager verbleef ten tijde van het indienen van de klacht bij GGzE De Dieze. Op 8 oktober 2024 werd aan klager medegedeeld en aangezegd dat het antipsychoticum Aripiprazol in de vorm van een depot zal worden toegediend.

4. Standpunt van klager

Klager krijgt medicatie toegediend en dat hij wil hij niet (meer). Klager ervaart negatieve bijwerkingen van medicatie waardoor hij niet kan meer kan sporten, hij pijn heeft aan zijn spieren, hij veel is afgevallen en heel weinig energie heeft. Klager heeft het gevoel dat hij dood gaat door de medicatie die hem wordt toegediend. Verder voert klager aan dat hij niets mankeert en dat medicatie derhalve niet nodig is. Om die reden wil klager überhaupt geen medicatie meer.

Klager stelt voorts ter zitting dat hij geen depotmedicatie toegediend mag krijgen wegens de uitspraak van de klachtencommissie onder kenmerk 2024-027 in een door klager eerder ingediende klacht.

Klager verzoekt om een schadevergoeding, omdat hij een gebrek aan gehoor ervaart elke keer als hij zich verzet tegen de toediening van de medicatie. Tegenover deze voortdurende schending van zijn autonomie mag een schadevergoeding staan.

5. Standpunt van verweerder

Verweerder stelt dat klager bij aanvang van de verplichte zorg in een hypomane fase verkeerde. Dit leidt tot gevaarlijk gedrag. Er is in het verleden sprake geweest van (dreigende) strafbare feiten richting de samenleving (carjacking, het veroorzaken van verkeersongelukken), medeciënten en hulpverleners en tevens bestaan risico's in het contact met zijn kinderen. Daarnaast is sprake van ernstig nadeel ten opzichte van zichzelf door verwaarlozing en maatschappelijke teloorgang.

De zorgverantwoordelijke van klager is naar aanleiding van de uitspraak in de klachtzaak met kenmerk 2024-027 gestopt met de toediening van het depot Zypadhera. Dit resulteerde uiteindelijk in een crisisopname bij de HIC Grote Beek (GB). Klager stabiliseerde op 20 mg Olanzapine, echter op 24 september vond opnieuw een crisisopname bij de HIC GB plaatsgevonden na onthouding van antipsychotische behandeling. In de periode aan deze opname voorafgaand is aan klager de keuze voorgelegd om Aripiprazol of Olanzapine te gaan gebruiken. Na de HIC opname in september wordt gestart met Aripiprazol, in onderlinge afstemming, echter dit wordt door klager geweigerd vanaf 7 oktober 2024. Naar aanleiding van persistent weigeren van de medicatie werd op 8 oktober 2024 besloten om tot toediening van Aripiprazol in depotvorm over te gaan.

Hoewel klager tijdens de klachtzitting van 30 mei 2024 toezegde om zijn medicatie oraal in te nemen, is hij toch gestopt met de medicatie.

Aan de criteria van doelmatigheid, subsidiariteit, proportionaliteit en veiligheid wordt voldaan, evenals aan de criteria wilsbekwaamheid en gevaar voor de algemene veiligheid van personen, danwel een aanzienlijk risico op ernstig lichamelijk letsel of ernstige psychische schade voor een ander.

Verweerder verzoekt de klachtencommissie om de klacht ongegrond te verklaren.

6. Bevoegdheid van de klachtencommissie

De klachtencommissie heeft vastgesteld dat voor het verlenen van verplichte zorg aan klager op 8 december 2023 een zorgmachtiging is afgegeven door de Rechtbank Oost-Brabant, welke zorgmachtiging vervalt op 8 december 2024.

Klager klaagt over de beslissing op grond van artikel 8:7 Wvvgz: verlenen van verplichte zorg, en artikel 8.9 Wvvgz: uitvoeren van de zorgmachtiging.

De klachtencommissie acht zich bevoegd om deze klacht van klager te beoordelen.

7. De beoordeling van de klachten

De klachtencommissie overweegt dat het zelfbeschikkingsrecht het uitgangspunt is binnen het gezondheidsrecht. Iedere patiënt mag in beginsel bepalen of hij een (be)handeling wel of niet wil ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht zijn mogelijk, maar moeten bij wet zijn geregeld en conform de wet worden uitgevoerd.

Omdat verplichte zorg een ingrijpende inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht en de lichamelijke integriteit van een patiënt, dienen zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht te worden genomen alvorens te kunnen overgaan tot het verlenen van verplichte zorg, in casu het toedienen van anti-psychotische medicatie (in depotvorm).

De klacht van klager richt zich niet tegen de formele vereisten van verplichte zorg. Het is de klachtencommissie niet gebleken dat de formele vereisten van verplichte zorg niet in acht zijn genomen.

Voorts constateert de klachtencommissie (opnieuw) dat een aanzienlijke kans bestaat op ernstig nadeel voor klager en zijn omgeving als gevolg van een psychische stoornis in de vorm van een schizo-affectieve stoornis. Daar komt bij dat klager zijn toezegging tijdens de klachtzitting in de zaak met kenmerk 2024-027 om de voorgeschreven medicatie oraal in te nemen, niet is nagekomen. Dit heeft geleid tot twee HIC-opnames binnen drie maanden. Uit de voortgangsrapportage d.d. 19 september 2024 blijkt dat wel nu wel degelijk is geprobeerd om met klager overeenstemming te bereiken over (de soort) medicatie. Klager heeft echter niet gereageerd op de uitnodigingen om in gesprek te gaan over de medicatievoorstellen. Klager geeft ter zitting aan dat hij überhaupt geen medicatie wil. Bij dit verschil van inzicht is het niet mogelijk is om tot overeenstemming te komen over de inname van medicatie. Dat maakt dat het niet mogelijk is om de juiste zorg te verlenen op vrijwillige basis, terwijl klager die zorg wel nodig heeft blijkens de stukken en hetgeen besproken is ter zitting. Gelet op de diagnose van klager en de recente HIC-opnames nadat klager weigerde de voorgeschreven medicatie in te nemen, acht de klachtencommissie de aangezegde verplichte zorg noodzakelijk en doelmatig. Bovendien wordt aan klager thans Aripiprazol voorgeschreven. De klachtencommissie begrijpt deze keuze gelet op de bijwerkingen die klager ervaarde bij Zypadhera. Dat maakt de aan klager aangezegde zorg d.d. 8 oktober 2024 tevens proportioneel. Ten slotte acht de klachtencommissie de toediening van Aripiprazol ook veilig. Klager bleek niet bereid te zijn om zijn medewerking te verlenen aan bloed(spiegel)controles. Bij de behandeling met Aripiprazol in depotvorm zijn deze controles ook niet of in mindere mate noodzakelijk.

Gelet op al het voorgaande zal de klachtencommissie daarom ook op materiële gronden de klacht **ongegrond** verklaren.

Ter zitting heeft klager naar voren gebracht dat hij geen kwaliteit van leven ervaart. De klachtencommissie hoopt dat hier in de behandeling van klager aandacht voor is door middel van (intensieve) begeleiding en dagbesteding. Hierdoor kan afleiding gevonden worden, hetgeen bijdraagt aan een minder zware beleving van de klachten. De klachtencommissie hoopt van harte voor klager dat hierin een vicieuze cirkel kan worden doorbroken.

Nu de klachtencommissie de klacht van klager ongegrond verklaart, wijst zij het verzoek om een schadevergoeding af.

8. Beslissing

De klachtencommissie verklaart de klacht over

- de beslissing van 8 oktober 2024 om aan klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van het toedienen van Aripiprazol in depotvorm

ONGEGROND

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 3 december 2024 door de klachtencommissie, bestaande uit mevrouw XXXX, voorzitter, mevrouw XXXX, lid, de heer XXXX, psychiater, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.